

Heshet och annan upplevd röststörning

Vårdnivå och remiss

Primärvård

Första instans.

Öronklinik - vuxna

Indikationer för remiss:

- Heshet som varat mera än tre veckor (SVF), notera dock att om patienten är aldrigrökare är risken för larynxcancer minimal.
- I remissen ska stå om patienten är aldrig rökare, f.d. rökare eller rökare.
- Problem med sångröst hänvisas till sångpedagog alternativt röstterapi on line (1177 Vårdguiden).
- Annan typ av upplevd eller av omgivningen noterad röststörning som varat längre än tre veckor.

Läs mer i Faktadokument Huvud- och halscancer – handläggning enligt standardiserat Vårdförlopp.

Öronklinik – barn

Indikationer för remiss:

- Barnet har andningsbesvär (larynxwebb, laryngomalaci eller papillom?)
- Barnet har varit hest sedan spädbarnstiden (se ovan)
- Barnet har varit hest i mer än 3 månader och det påverkar barnet i vardagen.
- Barnet har astma och heshet (orsak inhalationssteroider?)

Barn som har fluktuerande heshet, milda-måttliga besvär, kan man avvakta remiss till läkare och börja med att följa röstråden som finns i logopedmottagningens informationsbroschyr ”Råd till föräldrar med hesta barn”.

Diagnostik och utredning

Anamnes

- Typ av besvär: heshet, röströtthet, övre luftvägsinfektion som utlösande faktor. Andra sjukdomar som: pareser, neurologiska sjukdomar, tidigare operationer på halsen eller i thorax, refluxbesvär, hörselnedsättning hos patienten eller nära anhörig.

- Medicinering: Kortison (både tabletter och inhalation), androgen medicin, anabola steroider, ACE-hämmare. Neuroleptika, antidepressiva och andra antikolinerga mediciner.
- Livsstil: Rök- och alkoholvanor.
- Socialt: krav på rösten i yrket.

ÖNH-status

- Näsa och munhåla
- Stämband: rörlighet, förändring i strukturen ex. knutor
- Hur låter talrösten?

Provtagning

- Tyreoideaprov

Behandling

Rösthygieniska råd. Total röstvila är inte bra för rösten då det riskerar förlänga återhämtningen. Rekommendera skonsam röstanvändning, inte viska, skrika eller överanstränga rösten.

Personer med röstkrävande yrken bör ha dialog med arbetsgivaren om anpassningar och tekniska hjälpmedel.

Erbjudande om rökavvänjningshjälp.

Läs mer:

- Röstterapi on line (andnings- och röstövningar), Röstterapi - 1177 Vårdguiden
- Logopediska riktlinjer för röststörningar.

Sjukskrivning

Sjukskrivning vid yrke där patienten är beroende av rösten.